

MEDNARODNA KONFERENCA ŽENSKÉ UPORA

Petek, 4. marec 2016 / 10.00–12.30 in 14.30–19.00

Teatro Palamostre in Teatro San Giorgio (Videm, Italija)

KONFERENCA

Namen mednarodne konference projekta [Ženske upora \(Women of the Resistance\)](#), katerega namen je poudariti pomen **skupnega boja žensk za vrednote**, ki si jih danes po njihovi zaslugi delimo vse Evropejke in Evropejci, je predstaviti **mednarodni pogled na temo žensk upora**, s poudarkom na **različnem tolmačenju zgodovinopisja**.

Vloga žensk med vojno je namreč **v večini uradnega zgodovinopisja večine evropskih držav odsotna**. Upor postaja nevhvaležna tema, predvsem zaradi naraščanja populizma in krize vrednot. Pozabljamo, da je **upor temelj, na katerem je zgrajen evropski mir**. Izkušnja šibkejših v družbi pa predstavlja tudi vzor za naslednjo generacijo Evropejk in Evropejcev, ki bodo trenutno krizo premagale/-i s solidarnostjo. Zato projekt ponuja okvir za **refleksijo o vlogi žensk v današnji družbi ter o potrebi po žrtvovanju in dediščini**.

Govornice in govorniki bodo razpravljali o različnih oblikah **vključevanja žensk v mehanizme nasprotovanja režimu in vojni: prvi (dopoldanski) del bo namenjen mladim, študentkam/-om in njihovim profesoricam/-jem**, s poudarkom na dialogu z izvrstno pričevalko: *Lidio Menapace*. Njena pripoved bo uvrščena v širši okvir teme, ki jo bo predstavila mlada zgodovinarica *Michaela Ponzani* in pa branje ob glasbeni spremljavi, za katero bosta poskrbela igralka *Natalie Norma Fella* in multiinstrumentalist *Paolo Paron*.

V **popoldanskem delu bo znanstvenicam/-kom, raziskovalkam/-cem, profesoricam/-jem in zainteresirani javnosti** predstavljena obširna zgodovinska refleksija o različnih oblikah **ženskega upora proti nacifašizmu**: s predstavitev življenjskih zgodb akterk; z analizo zgodovinskega politično-ideološkega konteksta, ki jih je privedel v to vključitev; z raziskovanjem pogledov različnih držav na vlogo žensk v gibanjih upora; s poudarkom na stereotipih, pogledih in reprezentacijah med vojno in v sledečih desetletjih. Govora bo o **vojaškem, civilnem in kulturnem uporu, o kurirkah in oboroženih partizankah, o bolničarkah in delavkah, o gospodinjah in mladih intelektualkah**.

Dogodek koordinirata Associazione 47|04 in CSS Teatro stabile di innovazione del Friuli Venezia Giulia.

O PROJEKTU

Izhodišče projekta temelji na **odkritju dnevnikov Marie Antoniette Moro**, ki je med 2. svetovno vojno opravljala delo bolničarke na takratni meji med Italijo in Jugoslavijo. Pri svojem delu je skrbela za **ranjene slovenske partizane** in na ta način spoznala gibanje upora. S hitrim političnim dozorevanjem je prešla na njihovo stran in tako s svojo močno voljo premagala vse zadržke katoliško vzgojenega vaškega dekleta iz Furlanske nižine. Iz dnevnikov izhaja izredno močna izkušnja mlade ženske pri iskanju same sebe ob **sprejemanju izjemno tveganih odločitev v imenu človeške solidarnosti**, ki se kmalu spremeni v **politično zavest**. Na podlagi odkritih dnevnikov nastaja **dokumentarni film**, ki bo premierno predstavljen na zaključnem dogodku projekta, ki bo **21. aprila v Gledališču Miela v Trstu**.

PARTNERJI PROJEKTA: Kulturno izobraževalno društvo PiNA - vodilni partner (SI), Bonawentura Società Cooperativa (IT), La Giordola (IT), Associazione 47|04 (IT), CSS Teatro stabile di innovazione del Friuli Venezia Giulia (IT), Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva (HR) in Istrska regija (HR).

Projekt podpira Evropska komisija preko programa Evropa za državljane.

DODATNE INFORMACIJE: Borut Jerman, vodja projekta (borut.jerman@pina.si in 041 822 698)

PROGRAM

DOPOLDAN

TEATRO PALAMOSTRE, PIAZZALE DIACONO 5, VIDEM

URA: 10.00–12.30

Michela Ponzani (Zgodovinarica in svetovalka Zgodovinskega arhiva Senata Republike Italije)

Ženske upora. O razlogih za vključevanje in oblikah boja.

Lidia Menapace

pogovor z Monico Emmanuelli (Furlanski inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja)

Jaz, partizanka. Moj Upor.

Lorena Fornasir (hči Marie Antoniette Moro)

Vse duše mojega telesa: upreti se in vzdržati.

Natalie Norma Fella, Paolo Paron

Predstavitvev

“Sanjala sem o drugačnem svetu”. Besedilo, glasba in ilustracije za predstavitev žensk Upora.

POPOLDAN

TEATRO SAN GIORGIO, VIA QUINTINO SELLA 5, VIDEM

URA: 14.30–19.00

UVOD

Michela Ponzani (Zgodovinarica in svetovalka Zgodovinskega arhiva Senata Republike Italije)

Izbrati nepokorščino.

Eksistencialna razsežnost antifašizma v spominu partizank.

PRVI DEL

ŽENSKÉ IN UPOR. INTELEKTUALNO, ČUSTVENO IN BORBENO POPOTOVANJE.

Daniela Rosa (Associazione Le Donne Resistenti / Društvo Ženske upora)

Civilna nepokorščina: pogled furlanskih žena na 8. september 1943.

Irene Bolzon (Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji Julijski Krajini)

Ženske in Upori v izrednem porotnem sodišču v Trstu: Na poti h geografiji spolov?

Fabio Verardo (Univerza v Trentu)

Izzvati sovražnika brez orožja. Vloga žena na pogrebu partizana Renata Del Dina. Tolmezzo, 27. april 1944.

DRUGI DEL

ŽENSKI UPOR V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM: ZGODOVINA, SPOMINI, REPREZENTACIJE.

Marta Verginella (Univerza v Ljubljani)

Slovenke v Uporu. Med spominom in pozabo.

Barbara Nicole Wiesinger (Neodvisna raziskovalka)

Zastopanje spolov v (oboroženem) uporu: Ženske v jugoslovanskem narodnoosvobodilnem gibanju.

Natka Badurina (Univerza v Vidmu)

Podoba žena jugoslovanskega upora od povojnega obdobja do danes.

Igor Jovanović in Igor Šaponja (Neodvisna raziskovalca)

Istrske usode. Spomini upornih žena na Hrvaškem.